

Innhold

Kapittel 1

Innledning	11
Begrepet suverenitet	13
Fornuft, vilje, interesse	15
Ideologier og suverenitetstyper	17

DEL I

FORNUFTENS SUVERENITET	21
-------------------------------------	----

Kapittel 2

Schweigaard, Guizot og embetskonservatismen	23
Forpostfektning: Falsen og Steenbuch	27
Fornuftsprinsippet	29
Intelligensen	31
Juste-milieu	35
François Guizot	37
Den sunde forstands maksimer	41
Schweigaards rasjonalisme	44

Kapittel 3

Forstandens og opplysningens herredømme – embetseliten om statsstyring	51
Folkeviljen som prinsipp	53
Den bevegende kraft	57
En funklende edelsten	59
Kongen som hemmende moment	61
Kapasitet mot uforstand	62
Offentlig fornuft	67
Mot en legitimitetsteori	72

DEL II**FOLKETS SUVERENITET** 75**Kapittel 4****Thranismen – demokratisk konstitusjonalisme**..... 77

Opptakt: Opinionsdanning 81

Det sande Folkeherredømmet 84

Assosiationsprincippet 87

Proudhon 90

En radikaler 92

Arbeider-Foreningerne 94

Stemmerett som strategi 96

En politisk reformbevegelse 101

Storm i et ølglass 102

Kapittel 5**Demokrater mot embetsaristokrati – Den demokratiske forenings politiske teori** 105

Adressesaken 106

Teorien om det prohibitive 108

Den demokratiske forening 110

Principalen og Fullmægtigen 113

Gaarder: Forfatningens første prinsipp 116

Olsen: At regjere sig selv 119

Lerche: Folkestyrets utviklingsteori 122

Vinje og Berner: Kritik av det stangske system 125

Kapittel 6**Øyeblikket 1884 – nytt svar på demokratiets paradoks** 131

Nasjon som identitetsformel 133

Vetostriden 134

Hardt mot hardt 137

Riksrett 139

Folket ved Stortinget 142

DEL III

NASJONENS SUVERENITET 145

Kapittel 7

Spørsmålet Norge – nasjon og union mot 1905..... 147

Riksaktdebattene..... 150

Tidlig unionskritikk..... 156

Dunkers Flyveblade 161

Den skjeve unionens problem..... 163

Folkemakt mot overmakt..... 165

Nasjonen som politisk subjekt 169

Kapittel 8

Over Rubicon – politikk og jus mot 1905 175

Realpolitikkens tid 177

Unionell suverenitet?..... 179

Likestilling som ideologi 181

«Foreningen»: T.H. Aschehoug 183

En tapt mulighet: Munch Ræder 186

Gjelsvik: Folkerettslig venstrejus..... 187

Getz: Moderat høyrejus..... 189

Aubert: Høyrejus med historisk vri..... 190

Morgenstjerne: Mellom suprematisme og separatisme 193

Michelsen bruker kniven..... 196

To veier til utgangen 203

DEL IV

STATENS SUVERENITET 207

Kapittel 9

Under samfundets omsorg og kontroll – solidaritet og

sosialstat 209

Staten som makt og fellesskap 211

Folket som politisk nasjon 214

Viljens problem..... 216

Sosialstat	217
Samfunnets sterke arm	222
Solidarisme	225
Samfundstanken	229
Hjemfall	232

Kapittel 10

Om staten – ideer om statsmakt 1919–1940	237
Statsfornuft	238
Internasjonalisme	243
Nøytralisme	248
Klassestat og partisentralisme	253
Ekspansjonismen	259

Kapittel 11

Selvstyre, folkestyre og doktrinen om regional suverenitet ...	263
Doktrinen om regional suverenitet	266
Departementene utreder	273
Suverenitetsparagrafen	282
«Folkerettsamfunnet»	286
Nei til salg av Norge	291
Hvor inngripende?	292
Det selsomme kompromisset	294
Regional suverenitet og statssuverenitet	297

Referanser	301
Navneregister	321